

Couple-Based Validation of the DSM-5 Alternative Model for Personality Disorder: Self and Spousal Report

Received: 2020-08-05

Accepted: 2020-08-22

Azad Hemmati

A.hemmati@uok.ac.ir

Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Kurdistan, Sanandaj, Iran

Abstract

If the DSM-5 alternative model for personality disorder (AMPD) is finally approved, its utility to assess the pathology of the couples' personality seems necessary and useful. Previous studies have verified the validity of the criterion B of this model through self and spousal reports. Whereas, this type of validation has not been done for either of the two criteria A and B, in an Iranian community sample. In this regard, the present study was conducted to examine the agreement between self- and spouse-reporting of personality functioning and pathological traits. The research method was correlation. Through a self-spousal reporting design, 90 volunteer couples with a maximum of 10 years of marriage history, were identified using network-sampling method. Each of participants responded to the online version of the Persian translated of the level of personality functioning scale (Morey, 2017) and the brief form of the personality inventory for DSM-5 (Krueger, et al., 2013). The results showed significant correlations ($p < 0.01$) for all the type of standards, which the good to excellent actual similarity, assumed similarity and self-spousal agreement indices can be concluded for both of measures. In general, the present study showed the validity of these two criteria in assessing the pathology of the couple's personality and confirmed their utility for couple therapy and premarital counseling aims.

Key words: *self and spousal report assessment, DSM-5 alternative model for personality disorder, personality functioning, pathological traits*

Introduction

One of the necessities in considering the problems of relationship between the couples, undoubtedly is to assess the pathology of their personality. The high levels of marital satisfaction among couples with low neuroticism, high agreeableness, high conscientiousness, and high extraversionism, have been confirmed (Malouff, Thorsteinsson, Schutte, Bhullar, & Rooke, 2010). Furthermore, low levels

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹

of marital satisfaction have been linked to some maladaptive personality traits such as negative affectivity, detachment, disinhibition, and psychoticism. (Wilson et al., 2018). Additionally, knowing the spouse's personality, on the one hand, affects marital satisfaction (Kaufman, 2011) and affected by marital satisfaction, on the other hand (Vandermeer, Kotelnikova, Simms, & Hayden, 2018). If the DSM-5 alternative model for personality disorder (AMPD, American Psychiatric Association, 2013) is finally approved, its utility to assess the pathology of the couple's personality will be inevitable. Previous studies have verified the validity of the criterion B of this model through self and spousal reports (Markon, Quilty, Bagby, & Krueger, 2013; Jopp & South, 2015). Whereas, this validation has not been done for either of the two criteria A and B, in an Iranian community sample. In this regard, the present study was conducted to examine the agreement between self- and spouse-reporting of personality functioning and pathological traits. Taken together, the aims of this study will help to determine whether spousal reports from the LPFS-SR and PID-5-BF are useful in assessing personality pathology in family settings.

Methodology

Through a self-spouse reporting design, 180 nonclinical volunteers (90 couples) participated in responding two online measures, about themselves and their spouse's personality.

The Persian translation of the levels of personality functioning scale (LPFS; Morey, 2017; Hemmati, et al., 2020), which assesses disturbances in self and interpersonal functioning on a global severity continuum, representing Criterion A of the AMPD of DSM-5. This 80-item instrument comprises four personality function components, including Identity and Self- Direction as subsets of self-functioning, and Empathy and Intimacy as subsets of interpersonal functioning. In the current study, the LPFS was highly internally consistent for the total score ($\alpha = .91$ for men and $\alpha = .92$ for women) and component scores (from $\alpha = .68$ to $\alpha = .78$ for men and from $\alpha = .64$ to $\alpha = .78$ for women).

The Persian translation of the brief form of the personality inventory for DSM-5 (PID-5-BF; Krueger, Derringer, Markon, Watson, & Skodol, 2013; Hemmati, Weiss, Mirani, Rezaei, & Miller, 2020), is a 25-item inventory that assesses pathological traits through five domains: negative affectivity, disinhibition, detachment, antagonism, and psychoticism, representing Criterion B of the AMPD of DSM-5. In this study, the PID-5-BF was highly internally consistent for the total score ($\alpha = .85$ for men and $\alpha = .86$ for women) and approximately consistent for the component scores (from $\alpha = .55$ to $\alpha = .71$ for men and from $\alpha = .44$ to $\alpha = .78$ for women).

Results and discussion

Cronbach's alphas and corrected item-to-total correlations were calculated to assess the internal consistency of the self and spouse report of LPFS-SR and PID-5-BF regarding total score and component scores. Three standard measures of agreement (spousal agreement, actual similarity, and assumed similarity) were used for investigating self and informant reports (South, Oltmanns, Johnson, and Turkheimer, 2011; Jopp & South, 2015). The self-reported and spouse-reported scores

were compared to determine levels of spousal agreement. Actual similarities between couples were calculated through Pearson correlations between self-reports from each spouse within a couple. Finally, assumed similarity, or how someone rates the spouse relative to his or her own self-report, was calculated using Pearson correlation between an individual's self-report and the report of the spouse. As the results show, all correlations are significant ($p < 0.01$), then the good to excellent actual similarity, assumed similarity and self-spousal agreement indices can be concluded for both of measures (see table 1).

Some scholars have shown very low correlations between self- and spouse-reported personality pathology (Ready, Watson, & Clark, 2002; Clifton, Turkheimer, & Oltmanns, 2004; Clifton, Turkheimer, & Oltmanns, 2005; South et al., 2011). Meanwhile, they have discussed different couples' perceptions of a single trait (e.g. Clifton et al., 2005) and low level of familiarity of the studied couples (e.g. South et al., 2011) in explaining these low correlations. However, the average marriage history of the couples studied in the present study does not differ much from those studies. It is thought that the low agreement indices in previous studies should draw the main criticism to measures used in them. Because in two newer studies (Jopp & South, 2015; Markon, et al., 2013) which, like the present study, used the PID-5 of the AMPD model, a much higher agreement was observed.

Table1.

The actual similarity, assumed similarity, and agreement indices based on correlations between self- and spouse-report

measure	subscales	Actual similarity index ¹	Assumed similarity index ²			Agreement index ³		
			Man rater	Woman rater	Total	Man target	Woman target	Total
Levels of Personality Functioning Scale	Identity	.61	.59	.63	.60	.64	.55	.59
	Self-Direction	.50	.36	.59	.47	.81	.66	.73
	Empathy	.50	.49	.43	.46	.58	.59	.58
	Intimacy	.58	.63	.62	.62	.67	.61	.63
	Total	.69	.62	.67	.64	.78	.69	.74
Personality Inventory for DSM-5-Brief Form	Negative Affectivity	.29	.40	.27	.33	.58	.57	.57
	Disinhibition	.40	.46	.34	.40	.52	.56	.54
	Detachment	.47	.35	.51	.43	.62	.63	.62
	Antagonism	.53	.61	.59	.60	.64	.62	.63
	Psychoticism	.39	.39	.53	.45	.52	.41	.46
Total	.61	.65	.65	.64	.77	.74	.75	

Note. The Pearson method were applied for all the correlations, but for five domains of PID-5-BF, which were calculated using Spearman method, as their scores had limit ranges. (1) The correlations between self-reports from each spouse within a couple. (2) The correlations between an individual's self-report and the report of the

spouse. (3) The correlations between self-reports and spouse-reports. All the correlations are significant at $p < .01$.

Conclusion

The present study confirmed the validity of LPFS-SR and PID-5-BF in assessing the pathology of the couple's personality. Overall, results provide support for the use of the informant report measure in assessing personality pathology. The future studies are needed to determine whether spousal reports from measures of AMPD provide incremental validity to self-report ratings of personality functioning and pathological traits.

Acknowledgements

The author acknowledges the students, who cooperated in the administration of the measures; and the couples, who kindly participated.

Authors' contributions

All stages of research and preparation of the article have been done by the author himself.

Funding

The author received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

Availability of data and materials

For free access to the Persian version of the measures, [contact](#) the author.

Ethics approval and consent to participate

All participants voluntarily consented to response the measures.

Consent for publication

The author is entirely agree and content with the publication of the article.

Competing interests

The author declared no potential conflicts of interest.

References

- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®)*. American Psychiatric Pub. [\[Link\]](#)
- Clifton, A., Turkheimer, E., & Oltmanns, T. F. (2004). Contrasting perspectives on personality problems: Descriptions from the self and others. *Personality and Individual Differences, 36*(7), 1499-1514. [\[Link\]](#)
- Clifton, A., Turkheimer, E., & Oltmanns, T. F. (2005). Self-and peer perspectives on pathological personality traits and interpersonal problems. *Psychological Assessment, 17*(2), 123. [\[Link\]](#)

Family Counseling and Psychotherapy, Vol. 10, No. 1 (29), 2020

- Hemmati, A., Morey, L. C., McCredie, M. N., Rezaei, F., Nazari, A., & Rahmani, F. (2020a). Validation of the Persian Translation of the Level of Personality Functioning Scale—Self-Report (LPFS-SR): Comparison of College Students and Patients with Personality Disorders. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 42, 546–559. [\[Link\]](#)
- Hemmati, A., Weiss, B., Mirani, A., Rezaei, F., & Miller, J. D. (2020b). Examining the contribution of perfectionistic traits to the construct validity of the DSM-5 alternative model of personality disorder. *Journal of Personality Disorders*, 1-18. [\[Link\]](#)
- Jopp, A. M., & South, S. C. (2015). Investigating the Personality Inventory for DSM-5 using self and spouse reports. *Journal of Personality Disorders*, 29(2), 193-214. [\[Link\]](#)
- Kaufman, A. (2011). Personality, Partner Similarity and Couple Satisfaction: Do Opposites Attract or Birds of a Feather Flock Together? Retrieved by <https://www.prepare-enrich.com>, 3 Jan 2020. [\[Link\]](#)
- Krueger, R. F., Derringer, J., Markon, K. E., Watson, D., & Skodol, A. E. (2013). The personality inventory for DSM-5—brief form (PID-5-BF)—adult. *Washington, DC: American Psychiatric Association*. [\[Link\]](#)
- Malouff, J. M., Thorsteinsson, E. B., Schutte, N. S., Bhullar, N., & Rooke, S. E. (2010). The five-factor model of personality and relationship satisfaction of intimate partners: A meta-analysis. *Journal of Research in Personality*, 44(1), 124-127. [\[Link\]](#)
- Markon, K. E., Quilty, L. C., Bagby, R. M. & Krueger, R. F. (2013). The development and psychometric properties of an informant-report form of the Personality Inventory for DSM-5 (PID-5). *Assessment*, 20(3), 370–383. [\[Link\]](#)
- Morey, L. C. (2017). Development and initial evaluation of a self-report form of the DSM-5 Level of Personality Functioning Scale. *Psychological Assessment*, 29(10), 1302. [\[Link\]](#)
- Ready, R. E., Watson, D., & Clark, L. A. (2002). Psychiatric patient- and informant-reported personality: Predicting concurrent and future behavior. *Assessment*, 9(4), 361–372. [\[Link\]](#)
- South, S. C., Oltmanns, T. F., Johnson, J., & Turkheimer, E. (2011). Level of agreement between self and spouse in the assessment of personality pathology. *Assessment*, 18(2), 217–226. [\[Link\]](#)
- Vandermeer, M. R., Kotelnikova, Y., Simms, L. J., & Hayden, E. P. (2018). Spousal agreement on partner personality ratings is moderated by relationship satisfaction. *Journal of Research in Personality*, 76, 22-31. [\[Link\]](#)
- Wilson, S., Elkins, I. J., Blair, J. L., Oleynick, V. C., Malone, S. M., McGue, M., & Iacono, W. G. (2018). Maladaptive personality traits and romantic satisfaction: A monozygotic cotwin control analysis. *Journal of Abnormal Psychology*, 127(4), 339-347. [\[Link\]](#)

اعتباریابی زوج محور مدل پیشنهادی نسخه پنجم راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی برای اختلالات شخصیت: طرح خود-همسر گزارش دهی

دریافت: ۱۴-۰۵-۱۳۹۹ پذیرش: ۰۱-۰۶-۱۳۹۹

آزاد همتی

استادیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

A.Hemmati@uok.ac.ir

چکیده

در صورت تأیید نهایی مدل پیشنهادی نسخه پنجم راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (DSM-5) برای تشخیص اختلالات شخصیت، کاربرد آن در مراکز مشاوره و روان‌درمانی خانواده، به‌منظور سنجش آسیب‌شناسی شخصیت زوجین، لازم و مفید به نظر می‌رسد. پژوهش‌های قبلی از طریق همخوانی خود-همسر گزارش دهی، اعتبار صفات مرضی این مدل را بررسی و تأیید کرده‌اند. در حالی که این نوع اعتباربخشی برای هیچ‌یک از دو ملاک کارکرد شخصیت (ملاک الف) و صفات مرضی (ملاک ب) در جامعه ایرانی انجام‌نشده است. در این راستا، پژوهش حاضر با هدف آشکار ساختن تراز همخوانی میان خود-گزارش دهی و همسر-گزارش دهی کارکرد و صفات مرضی شخصیت انجام گرفت. روش پژوهش همبستگی و طرح خود-همسر گزارش دهی بوده است، با به‌کارگیری روش نمونه‌گیری واسطه‌ای (شبکه‌ای)، ۹۰ زوج داوطلب، با حداکثر ۱۰ سال سابقه ازدواج، شناسایی شدند. هر یک از این افراد به دو صورت خودگزارشی و همسرگزارشی به نسخه آنلاین مقیاس سطوح کارکرد شخصیت (Morey, 2017) و فرم کوتاه سیاهه شخصیت (Krueger, et al., 2013) پاسخ دادند. یافته‌های آماری حاکی از مقادیر همبستگی معنادار ($p < .01$) در سنجش خود-همسر گزارش دهی کارکرد و صفات مرضی شخصیت بوده و نشانگر شاخص شباهت واقعی، شاخص شباهت مفروض و شاخص همخوانی بسیار خوب در این دو سنجه بوده‌اند. به‌طور کلی یافته‌های پژوهش حاضر، اعتبار این دو ملاک را در سنجش آسیب‌شناسی شخصیت زوجین نشان داده و کاربردپذیری آن‌ها را در زوج‌درمانی و مشاوره پیش از ازدواج تأیید نموده‌اند.

کلیدواژه‌ها: سنجش خود-همسر گزارش دهی، مدل پیشنهادی DSM-5 برای اختلال شخصیت، کارکرد شخصیت، صفات مرضی

مقدمه

سنجش شخصیت زوجین، در تبیین تغییرات رضایت زناشویی از ارج ویژه‌ای برخوردار است. گواه این ادعا، پژوهش‌هایی هستند که رضایت زناشویی بالا را در زوجین دارای روان آزرده‌گی پایین، هماوایی بالا، وجدانی بودن بالا و برونگرایی بالا نشان داده‌اند (Malouff, Thorsteinsson, Schutte, Bhullar, & Rooke, 2010) و نارضایتی زناشویی را با مرضی بودن برخی از صفات شخصیت (مانند عاطفه منفی، دل‌گسستگی، مهارگسستگی و روان‌گسسته‌خویی) مرتبط دانسته‌اند (Wilson et al., 2018). از این رو وجود آسیب‌شناسی شخصیت در یک یا دو نفر از زوجین بی‌تردید آسیب‌شناسی خانواده را نیز به همراه دارد.

در ویرایش پنجم راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی^۱ (DSM-5) یک مدل پیشنهادی برای اختلالات شخصیت^۲ (AMPD)، با دو ملاک جدید برای سنجش آسیب‌شناسی شخصیت ارائه شده است. نخست، کارکرد شخصیت در دو بعد درون فردی (در دو مؤلفه هویت و خود جهت‌دهی) و میان فردی (همدلی و صمیمیت) مختل شده باشد (ملاک الف)؛ دوم، این بدکارکردی با برخی از صفات مرضی همراه باشد (ملاک ب) (American Psychiatric Association, 2013). با توجه به جدید بودن این دو ملاک، آنچه در زمان حال حائز اهمیت است، اعتباریابی آنهاست. یکی از انتقادات وارده به پژوهش‌های مربوط به اعتباریابی این ملاک‌ها، تکیه زیاد آنها بر داده‌های به‌دست‌آمده از نسخه‌های خودگزارشی سنجش‌هاست. اگرچه بزرگانی نظیر کارل راجرز^۳ گفته‌اند که: «هیچ‌کسی به‌اندازه خود فرد، شناخت دقیقی از افکار و احساسات درونی وی ندارد» (Sheldon, 2014)؛ و پژوهش‌های فراوانی (Roberts, Kuncel, Shiner, Caspi, & Connelly & Ones, 2010; Kim, Di Domenico, & Connelly, 2019; Kotov, Gamez, Schmidt, Goldberg, 2007; Watson, 2010) اعتبار سنجش خود-گزارش دهی شخصیت را تأیید نموده‌اند؛ ولی فرد دارای آسیب-شناسی در کارکرد و صفات شخصیت، به دلیل اثر «همخوانی با من»^۴ از خودبینشی ضعیفی درباره مشکلات خود برخوردار است. این ویژگی به احتمال زیاد باعث سوگیری در نتایج خودگزارشی خواهد شد. افزون بر آن، از میانه‌های سده بیست، کمپل و فیسک^۵، به عنوان سردمداران رویکرد روان‌سنجی چند صفتی-چند

1. Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5)

2. Alternative Model for Personality Disorders

3. Carl Rogers

4. Ego-Syntonic

5. Campbell & Fiske

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹

روشی^۱ (MTMM) تأکید داشته‌اند که در سنجش شخصیت تکیه بر چند منبع اطلاعاتی ضروری است، زیرا روایی و پایایی درک فرد از شخصیتش مورد تردید است (Shrout & Fiske, 2014). در این راستا منتقدان زیادی اعتبار سنجش خودگزارشی را به چالش کشیده و اظهار داشته‌اند که سنجش شخصیت به این صورت به دلیل سوگیری‌های برآمده از محافظت من^۲ قابل اعتماد نیست (Vazire, 2010; Sedikides & Gregg, 2007).

اگر با انتقادات وارده به سنجش خود-گزارش دهی موافق باشیم و بخواهیم جهت ارتقاء اعتبار سنجش آسیب‌شناسی شخصیت، منبع اطلاعاتی دیگری مدنظر قرار دهیم، تردیدی نیست که بستگان مطلع به‌ویژه همسر، اطلاعات سودمندی را درباره کارکرد و صفات شخصیت همسر ارائه می‌دهند (Ready, Watson, & Connelly & Ones, 2010). یافته‌های فراتحلیلی (Miller, Pilkonis, & Clifton, 2005; Clark, 2002; Connolly, Kavanagh, & Viswesvaran, 2007) نشان داده‌اند که از میان همه بستگان مطلع، همسران دارای بالاترین همخوانی در سنجش خود-دگرگزارش دهی^۳ شخصیت بوده‌اند. افزون بر آن، سنجش خود-همسرگزارش دهی^۴ شخصیت از آن حیث اهمیت دارد که شناخت از شخصیت همسر، از یک‌سو مؤثر بر رضایت زناشویی (Kaufman, 2011) و از سوی دیگر متأثر از آن است (Vandermeer, Kotelnikova, Simms, & Hayden, 2018). به‌طور کلی اجرای خود-همسرگزارش دهی سنجش‌های شخصیت، توفیقی دوسویه است؛ زیرا از یک‌سو، اگر میان ارزیابی خود و همسر همخوانی وجود داشته باشد، نوعی اعتباربخشی ملاکی برای نیمرخ شخصیتی فرد است؛ و در غیر این صورت عدم همخوانی نتایج خود-همسرگزارش دهی، نوعی روایی افزایشی است و به دو منبع اطلاعاتی مستقل درباره یک فرد واحد دسترسی داریم (Klein, 2003).

همخوانی میان نتایج خود-همسرگزارش دهی، از ماهیت چندوجهی شخصیت متأثر است. به عنوان نمونه در پژوهشی نشان داده شد که در صفات شخصیت مربوط به روان‌آزردگی، ارزیابی فرد از خود، دقیق‌تر از ارزیابی همسر از وی بوده است؛ در صفات شخصیت مرتبط با ارزش‌های اخلاقی، ارزیابی همسر دقیق‌تر از خودارزیابی فرد بوده است؛ و تنها در صفات شخصیت مرتبط با برونگرایی نتایج خودگزارش دهی و همسر-گزارش دهی هم‌ارز بوده‌اند (Vazire, 2010). همچنین همخوانی نتایج خود-همسرگزارش

-
1. Multi-Trait Multi-Method
 2. Ego-Protective Biases
 3. Self-Other Reporting
 4. Self-Spouse Reporting

دهی در سنجش شخصیت متأثر از سایر مؤلفه‌های روان‌شناختی به‌ویژه مشکلات خلقی و اضطرابی طرفین است (Lieberman, et al., 2016). دو فاکتور اصلی که بر میزان همخوانی نتایج خود-همسرگزارش دهی سنجه‌های شخصیت مؤثرند، عبارت‌اند از: مشاهده‌پذیری^۱ و ارزش‌پذیری^۲. مشاهده‌پذیری درجه تبلور یک صفت شخصیت در رفتارهای برجسته فرد به حساب می‌آید. درحالی‌که ارزش‌پذیری عبارت است از میزان مقبولیت اجتماعی یک صفت شخصیت (Funder, 1995). تأثیر این دو مؤلفه بر همخوانی نتایج خود-همسرگزارش دهی، زمانی اهمیت پیدا می‌کند که قصد سنجش آسیب‌شناسی شخصیت را داریم. زیرا انتهای پیوستار صفات مرضی شخصیت و بدکارکردی شخصیت از بالاترین مشاهده‌پذیری و کمترین ارزش‌پذیری برخوردارند (Mottus, McCrae, Allik, & Realo, 2014). یافته‌های پژوهشی نشان داده‌اند که همخوانی نتایج خود-همسرگزارش دهی صفات شخصیت نرمال بیشتر از این همخوانی در سنجش صفات مرضی بوده است (Cooper, Balsis, & Oltmanns, 2012 ; Connelly & Ones, 2010). البته یافته برخی از پژوهش‌ها این تمایز را نشان نداده است (Kelley, Edens, Donnellan, Mowle, & Sörman, 2017 ; Miller, et al., 2014). با همه این اوصاف، مطالعات قبلی همبستگی‌های بسیار پایینی میان خود-همسرگزارش دهی صفات مرضی شخصیت نشان داده‌اند (Clifton, Turkheimer, & Oltmanns, 2004; Clifton, Turkheimer, & Oltmanns, 2005). در بهترین حالت، میزان هماوایی از ۰/۳۴ (Ready, et al., 2002) تا ۰/۳۶ (South, Oltmanns, Johnson, and Turkheimer, 2011) بوده است.

درباره مدل AMPD، در پژوهش‌های قبلی از طریق همخوانی خود-همسرگزارش دهی، تنها اعتبار سیاهه شخصیت برای DSM-5 (صفات مرضی ملاک ب) بررسی و تأیید شده است (Jopp & South, 2015). همچنین برای نسخه خود-گزارش دهی آن نسخه موازی دگر-گزارش دهی طراحی شده است (Markon, Quilty, Bagby, & Krueger, 2013). درحالی‌که مقیاس سطوح کارکرد شخصیت برای سنجش ملاک الف از این طریق اعتباریابی نشده است. در این راستا هدف مطالعه حاضر، پرداختن هم‌زمان به اعتبار هر دو ملاک الف و ب مدل پیشنهادی AMPD از طریق بررسی همخوانی خود-همسرگزارش دهی، جهت برطرف نمودن برخی از دغدغه‌های روان‌سنجی و کاربردپذیری کلینیکی آن‌ها در مداخلات معطوف به زوجین است.

-
1. Observability
 2. Evaluativeness

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹

مطالعاتی از این دست به اعتباریابی یافته‌های پژوهشی متمرکز بر مطالعه تجربی دو نظریه رقیب همسان-همسری و ناهمسان-همسری نیز کمک خواهند نمود. به علاوه، همواره این نقد وارد بوده است که میان آنچه فرد در پاسخ به سنجها درباره خود ارائه می‌دهد، با آنچه واقعاً در زندگی درون فردی و میان فردی وی بروز می‌یابد، همخوانی پایینی وجود دارد. در این راستا پژوهش‌هایی نظیر مطالعه حاضر، با هدف فراهم نمودن ابزارهای مناسب جهت اقداماتی نظیر مشاوره پیش از ازدواج و مداخله در تعارضات زوجین، اهمیت بالایی دارد. لذا انجام پژوهش برای بررسی اعتبار سنج‌های شخصیت، از طریق منابع اطلاعاتی مختلف، نظیر طرح‌های خود-همسرگزارش دهی ضروری است. علاوه بر این، یکی از اهداف جانبی تحقیق حاضر، ارائه ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه همسرگزارش دهی سنج‌های مدل AMPD برای یک نمونه ایرانی بوده است. در این راستا پژوهش حاضر در پی پاسخ به دو سؤال اصلی بوده است:

- ۱- میان خود-همسر گزارش دهی سطوح کارکرد شخصیت، چه میزان همخوانی وجود دارد؟
- ۲- میان خود-همسر گزارش دهی صفات مرضی شخصیت، چه میزان همخوانی وجود دارد؟

روش

پژوهش از نظر روش‌شناسی کمی، از حیث روش، جزو پژوهش‌های روان‌سنجی مبتنی بر همبستگی و از نظر طرح، سنجش خود-دگر گزارش دهی بود. روش گردآوری اطلاعات، اجرای آنلاین سنج‌های شخصیت بود. به دلیل شیوع همه‌گیری ویروس کرونا، دسترسی به نمونه‌ها به صورت حضوری و روش‌های متعارف، امکان‌پذیر نبوده است. لذا با استفاده از روش نمونه‌گیری واسطه‌ای (شبکه‌ای)، ۱۱۷ زوج دارای شرایط ورود و خروج، برای شرکت در پژوهش شناسایی شدند که از این تعداد ۹۴ زوج اعلام آمادگی کردند. این افراد از بستگان گروهی از دانشجویان کارشناسی روان‌شناسی دانشگاه کردستان بودند. این دانشجویان با روش مصاحبه تلفنی به بررسی ملاک‌های ورود و خروج پرداخته و افراد واجد شرایط را شناسایی نمودند. ملاک‌های ورود عبارت بودند از سابقه زندگی مشترک حداقل یک و حداکثر ۱۰ سال، رضایت کامل به مشارکت در پژوهش و حداقل ۸ سال تحصیلات. ملاک‌های خروج عبارت بودند از دور بودن از همدیگر در شش ماه اخیر، متقاضی طلاق رسمی بودن، داشتن سابقه هر نوع اختلالی در دو سال اخیر که فرد خود

نرمال نبوده باشد، نظیر اختلال دوقطبی، اختلالات سایکوتیک، افسردگی شدید پس از زایمان، سوء مصرف یا وابستگی به مواد یا داروهای روان گردان و بستری بودن به دلیل بیماری جسمی شدید.

ابزارها

مقیاس سطوح کارکرد شخصیت^۱ (LPFS-SR): این سنجه توسط موری (Morey, 2017) جهت سنجش سطوح کارکرد شخصیت در دو بعد درون فردی (شامل مؤلفه‌های هویت^۲ و خودجهت دهی^۳) و میان فردی (شامل مؤلفه‌های همدلی^۴ و صمیمیت^۵)، در قالب ۸۰ آیتم طراحی شده است. حساسیت تشخیصی این مقیاس ۰/۸۵ و قدرت تمیز آن را ۰/۷۳ گزارش نموده‌اند. ضریب آلفای کرانباخ برای نمره کل ۰/۹۶ و برای مؤلفه‌های هویت، خود جهت‌دهی، صمیمیت و همدلی به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۸، ۰/۸۲ و ۰/۸۸ گزارش شده است (Morey, 2017). همبستگی مؤلفه‌های آن (به عنوان ملاک الف) با حیطه‌های ملاک ب مدل AMPD نیز بالا گزارش شده است (Sleep, Lynam, Widiger, Crowe, & Miller, 2018). ترجمه این مقیاس به فارسی، بر طبق روش تطابق و با تبعیت از اصول کامل فرایند ترجمه-بازترجمه و با نظارت طراح نسخه اصلی انجام گرفته است. سپس مطالعه اعتبار یابی آن بر روی دو نمونه بالینی و غیر بالینی انجام گرفته است. نتایج این پژوهش همسو با مطالعات قبلی، حاکی از پایایی بالا (۰/۹۴) و روایی افتراقی (۰/۸۵) و حساسیت تشخیصی (۰/۷۵) مطلوب این سنجه بوده است (Hemmati, et al., 2020). در نسخه آنلاین پژوهش حاضر پژوهش حاضر ضریب آلفای کرانباخ برای نمره کل (۰/۹۲) و خرده مقیاس‌های هویت (۰/۷۸)، خود جهت‌دهی (۰/۷۸) و صمیمیت (۰/۷۶) مطلوب و برای خرده مقیاس همدلی (۰/۶۸) قابل قبول بوده است.

فرم کوتاه سیاهه شخصیت^۶ (PID-5-BF): فرم ۲۲۰ آیتمی این سنجه برای سنجش صفات پیشنهادی ملاک ب مدل AMPD، ارائه شد که بر طبق یک مدل ۵ حیطه‌ای/۲۵ رویه‌ای^۷، صفات مرضی مربوط به ملاک‌های تشخیصی اختلالات شخصیت را می‌سنجد (Krueger, Derringer, Markon, Watson, & Skodol, 2012). فرم

-
1. Levels of Personality Functioning Scale
 2. Identity
 3. Self-Direction
 4. Empathy
 5. Intimacy
 6. Personality Inventory for DSM-5-Brief Form
 7. 5 Domains/25 Facets

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹

۲۵ آیتمی این ابزار نیز توسط طراحان فرم بلند آن در سال ۲۱۰۳ ارائه گردید (Krueger, Derringer, Markon,) (Watson, & Skodol, 2013). در مطالعه همتی و همکاران (Hemmati, Weiss, Mirani, Rezaei, & Miller, 2020) برای هردو نسخه بلند و کوتاه با نظارت طراح نسخه اصلی فرایند ترجمه و اعتباریابی انجام گرفته و ضریب آلفای کرانباخ برای حیطه‌های عاطفه منفی^۱ (۰/۹۱)، مهارگسستگی^۲ (۰/۸۵)، دل‌گسستگی^۳ (۰/۹۳)، خصومت^۴ (۰/۹۲) و روان‌گسسته خوبی^۵ (۰/۹۳) بالا گزارش شد. ضریب آلفای کرانباخ در نسخه آنلاین پژوهش حاضر برای حیطه‌های عاطفه منفی (۰/۶۸) و روان‌گسسته خوبی (۰/۶۴) قابل قبول و برای مهارگسستگی (۰/۷۱)، دل‌گسستگی (۷۱)، خصومت (۰/۷۸) و نمره کل (۰/۸۶) مطلوب بوده است.

شیوه‌ی اجرا پژوهش

به‌واسطه ۱۶ نفر از دانشجویان گروه روان‌شناسی دانشگاه کردستان، لینک پاسخ‌دهی نسخه آنلاین سنجه‌ها در google forms برای ۹۴ زوج از واجدین شرایط ورود و عدم خروج فرستاده شد. هر مشارکت‌کننده به دو فرم از سنجه‌ها پاسخ داد، یک فرم خودگزارشی و یک فرم ارزیابی همسر. ابتدا غربالگری داده‌ها و جداسازی پروتکل‌های نامعتبر (نظیر پاسخنامه‌های دارای بیشتر از ۱۰ درصد بدون پاسخ، الگوی پاسخ‌دهی یکنواخت و پاسخنامه‌های مخدوش مورد تردید) انجام شد. نمونه نهایی پروتکل‌های معتبر شامل ۱۸۰ نفر (۹۰ زوج) بود. ابتدا برای رفع داده‌های گمشده از روش میانگین سری‌ها استفاده شد. سپس علاوه بر شاخص‌های توصیفی، شاخص‌های روان‌سنجی برای هردو نسخه خود گزارشی دهی و همسرگزارشی دهی محاسبه شدند. در ادامه با تبعیت از استاندارد تعیین‌شده برای طرح سنجش خود-همسرگزارشی دهی شخصیت زوجین (South, et al., 2011; Vandermeer, et al., 2018) ، سه شاخص محاسبه شدند: شاخص شباهت واقعی ، شاخص شباهت مفروض و شاخص همخوانی. شاخص شباهت واقعی برای خرده مقیاس‌ها و نمره کل LPFS و نمره کل PID-5-BF از طریق ضریب همبستگی پیرسون میان خود-گزارشی دهی زن و شوهر درباره خودشان محاسبه گردید. شاخص شباهت مفروض برای خرده مقیاس‌ها و نمره کل LPFS و نمره کل PID-5-BF از طریق ضریب همبستگی پیرسون

-
1. Negative Affectivity
 2. Disinhibition
 3. Detachment
 4. Antagonism
 5. Psychoticism

میان خود-گزارش دهی آزمودنی با گزارش دهی وی درباره همسرش محاسبه گردید. نهایتاً برای محاسبه شاخص همخوانی خرده مقیاس‌ها و نمره کل LPFS و نمره کل PID-5-BF، ضریب همبستگی پیرسون میان خود-گزارش دهی آزمودنی و گزارش دهی همسر درباره وی، به کار رفت. البته در محاسبه هر سه شاخص، برای خرده مقیاس‌های PID-5-BF به دلیل محدودیت دامنه، به جای روش پیرسون از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شد. افزون بر آن، برای هر سه شاخص مذکور، نمرات کل دو سنجه LPFS و PID-5-BF از طریق آزمون t همبسته نیز مورد مقایسه قرار گرفتند. برای انجام کلیه تحلیل‌های آماری از نسخه ۲۵ نرم‌افزار SPSS-IBM استفاده شده است.

یافته‌ها

نمونه پژوهش حاضر شامل ۹۰ زوج با حداقل یک و حداکثر ۱۰ سال (با میانگین ۴/۴۱) سابقه زندگی مشترک بودند. دامنه سنی مردان از ۲۱ تا ۴۹ سال با میانگین ۳۱/۱۴ سال و انحراف معیار ۴/۷۶ بود. دامنه سنی زنان از ۱۹ تا ۴۲ سال با میانگین ۲۶/۹۶ سال و انحراف معیار ۴/۸۷ بود. اختلاف سنی زوجین به‌طور متوسط ۴/۱۸ سال بود. ۵۷ زوج (۶۳/۳ درصد) فاقد فرزند، ۲۹ زوج (۳۲/۲ درصد) دارای یک فرزند، ۳ زوج (۳/۳ درصد) دارای دو فرزند و یک زوج (۱/۱ درصد) دارای سه فرزند بودند. در گروه زنان ۱۳ نفر (۱۴/۴ درصد) دارای تحصیلات زیر دیپلم، ۲۱ نفر (۲۳/۳ درصد) دیپلم، ۴۷ نفر (۵۲/۲ درصد) کاردانی یا کارشناسی و ۹ نفر (۱۰ درصد) کارشناسی ارشد بودند. در گروه مردان ۹ نفر (۱۰ درصد) دارای تحصیلات زیر دیپلم، ۲۴ نفر (۲۶/۷ درصد) دیپلم، ۳۵ نفر (۳۸/۹ درصد) کاردانی یا کارشناسی، ۱۹ نفر (۲۱/۱ درصد) کارشناسی ارشد و ۳ نفر (۳/۳ درصد) دکتری بودند. ۲۳ زوج (۲۵/۵ درصد) هر دو در بیرون از خانه شاغل بودند، ۶۲ زوج (۶۸/۹ درصد) مرد شاغل در بیرون از خانه و زن خانه‌دار بود، ۴ زوج (۴/۴ درصد) مرد بیکار و زن شاغل در بیرون از خانه بود و در یک زوج (۱/۱ درصد) مرد بیکار و زن خانه‌دار بود.

همان‌گونه که جدول ۱، نشان می‌دهد، ضریب آلفای کرونباخ نمره کل خود گزارش دهی دو مقیاس LPFS و PID-5-BF در مردان به ترتیب ۰/۹۱ و ۰/۸۵ و در زنان به ترتیب ۰/۹۲ و ۰/۸۶ بوده است. این مقادیر حاکی از همسانی درونی بالای این دو مقیاس در حالت خود گزارش دهی هستند. این ضرایب برای خرده مقیاس‌های LPFS در هر دو گروه مردان و زنان رضایت‌بخش بوده‌اند؛ ولی در برخی از خرده مقیاس‌های

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹

PID-5-BF نظیر روان گسسته خویی و خصومت مقدار ضرایب آلفا کمتر از حد مقبول بوده‌اند. مندرجات جدول ۲ نیز حاکی از بالا بودن همسانی درونی نسخه همسر گزارش دهی سنجها در سطح نمره کل است. ضریب آلفای دو مقیاس LPFS و PID-5-BF در مردان ارزیاب، به ترتیب ۰/۹۴ و ۰/۸۷ و در زنان ارزیاب به ترتیب ۰/۹۴ و ۰/۹۳ بوده است. در سطح خرده مقیاس‌ها نیز برای هردو سنج و در هر دو گروه زنان ارزیاب و مردان ارزیاب ضرایب آلفا رضایت‌بخش بوده‌اند. به‌غیراز خرده مقیاس عاطفه منفی از PID-5-BF در گروه مردان ارزیاب که البته با توجه به تعداد کم آیت‌ها توجیه‌پذیر به نظر می‌رسد. همان‌گونه که جدول ۲، نشان می‌دهد درباره همه خرده مقیاس‌های LPFS و PID-5-BF، متوسط همبستگی میان آیت‌های IIC مربوط به ارزیابی همسر توسط زن بالاتر از زمانی است که همسر توسط مرد ارزیابی شده است. این یافته می‌تواند تفسیری دوپهلوی داشته باشد. از یک‌سو با تفسیری بدبینانه، ممکن است حاکی از این باشد که زنان در ارزیابی همسر خود رویکردی یکنواخت‌تر دارند و با یک نگاه تعمیم‌یافته‌تر همه صفات و کارکردهای مختلف شخصیت همسر را به شکلی یک وجهی و همسو ارزیابی می‌کنند. از سوی دیگر می‌تواند بیانگر این احتمال خوش‌بینانه باشد که در مقایسه با مردان، زنان به تصویر روشن و منسجم‌تری از همسران خود دست‌یافته‌اند.

جدول ۱.

شاخص‌های توصیفی و همسانی درونی خود-گزارش دهی سنجها به تفکیک جنسیت

سنجه	خرده مقیاس	تعداد آیت	خودارزیابی مردان				خودارزیابی زنان			
			آلفای کرانباخ	IIC*	میانگین	انحراف معیار	آلفای کرانباخ	IIC*	میانگین	انحراف معیار
	هویت	۲۳	۰/۷۱	۰/۱۱	۸۰/۲۶	۱۸/۲۹	۰/۷۸	۰/۱۵	۸۳/۷۶	۱۹/۹۲
مقیاس سطوح کارکرد شخصیت (LPFS)	خودجهت دهی	۲۱	۰/۷۸	۰/۲۰	۵۷/۲۹	۱۷/۶۲	۰/۷۷	۰/۱۷	۵۸/۰۸	۱۶/۵۳
	همدلی	۱۶	۰/۶۸	۰/۱۲	۴۷/۰۲	۱۳/۰۲	۰/۶۴	۰/۱۰	۴۶/۵۹	۱۲/۱۵
	صمیمیت	۲۰	۰/۷۲	۰/۱۳	۷۱/۲۱	۱۷/۷۰	۰/۷۶	۰/۱۴	۷۱/۸۹	۱۸/۴۳
	نمره کل	۸۰	۰/۹۱	۰/۱۳	۲۵۵/۷۸	۵۷/۶۸	۰/۹۲	۰/۱۴	۲۶۰/۳۱	۵۹/۸۲
	عاطفه منفی	۵	۰/۶۰	۰/۲۳	۵/۰۴	۳/۰۸	۰/۶۸	۰/۳۰	۵/۹۸	۳/۴۶
	مهارت‌گسستگی	۵	۰/۷۱	۰/۳۳	۳/۵۴	۲/۸۴	۰/۶۰	۰/۲۴	۳/۲۱	۳/۰۰
فرم کوتاه سیاهه شخصیت (PID-5-BF)	دل‌گسستگی	۵	۰/۵۸	۰/۲۱	۲/۴۳	۲/۳۸	۰/۷۱	۰/۳۴	۲/۴۶	۳/۰۷
	خصومت	۵	۰/۵۵	۰/۱۹	۳/۹۴	۳/۳۶	۰/۷۸	۰/۴۲	۴/۲۴	۲/۹۰
	روان گسسته خویی	۵	۰/۶۴	۰/۲۶	۴/۰۸	۲/۸۷	۰/۴۴	۰/۱۵	۴/۱۲	۲/۵۰
	نمره کل	۲۵	۰/۸۵	۰/۱۹	۱۹/۰۴	۱۰/۸۴	۰/۸۶	۰/۲۰	۲۰/۰۱	۱۰/۹۰

* متوسط ضریب همبستگی میان آیت‌ها

در جدول ۳، نتایج حاصل از ضرایب همبستگی پیرسون و اسپیرمن برای محاسبه شاخص‌های سه‌گانه شباهت واقعی، شباهت مفروض و شاخص همخوانی خود-همسر گزارش دهی مندرج شده‌اند. میان خودارزیابی زن و شوهر به‌طور متوسط همبستگی $0/69$ ($p < 0/01$) در نمره کل LPFS و همبستگی $0/61$ ($p < 0/01$) در نمره کل PID-5-BF مشاهده شد؛ به‌عبارت‌دیگر، نتایج بیانگر بالا بودن شاخص شباهت واقعی در سطح نمره کل سنج‌هاست؛ ولی در سطح خرده مقیاس‌ها، خودارزیابی زنان و مردان از کارکرد شخصیت ($0/50$ الی $0/61$) دارای شباهت واقعی بالاتری در مقایسه با صفات مرضی ($0/29$ الی $0/53$) بوده است. به‌طور کلی می‌توان گفت زن و شوهرهای مورد مطالعه در گزارش صفات و کارکرد شخصیت خود شباهت نسبی داشته‌اند. همچنین در جدول ۳، همبستگی میان خود گزارش دهی مرد و ارزیابی وی از همسر، همبستگی میان خود گزارش دهی زن و ارزیابی وی از همسر و ترکیب کلی این دو حالت برای شاخص شباهت مفروض، گزارش شده‌اند. در حالت کلی مقادیر همبستگی حاکی از بالا بودن شاخص شباهت مفروض، برای نمره کل LPFS ($0/64$) و نمره کل PID-5-BF ($0/64$) است. زمانی که ارزیاب مرد باشد شاخص شباهت مفروض برای خرده مقیاس‌های LPFS از $0/36$ تا $0/59$ و برای خرده مقیاس‌های PID-5-BF از $0/29$ تا $0/53$ متغیر است. زمانی که ارزیاب زن باشد شاخص شباهت مفروض برای خرده مقیاس‌های LPFS از $0/43$ تا $0/63$ و برای خرده مقیاس‌های PID-5-BF از $0/27$ تا $0/59$ متغیر است. همچنین در حالت کلی مقادیر همبستگی حاکی از بالا بودن شاخص همخوانی، برای نمره کل LPFS ($0/74$) و نمره کل PID-5-BF ($0/75$) است. زمانی که مرد مورد ارزیابی باشد شاخص همخوانی برای خرده مقیاس‌های LPFS از $0/68$ تا $0/81$ و برای خرده مقیاس‌های PID-5-BF از $0/52$ تا $0/64$ متغیر است. زمانی که زن مورد ارزیابی باشد شاخص همخوانی برای خرده مقیاس‌های LPFS از $0/55$ تا $0/66$ و برای خرده مقیاس‌های PID-5-BF از $0/41$ تا $0/63$ متغیر است. همه این مقادیر حاکی از میزان متوسط و بالای شاخص همخوانی هستند.

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹

جدول ۲.

شاخص‌های توصیفی و همسانی درونی همسر-گزارش دهی سنج‌ها به تفکیک جنسیت

سنجه	خرده مقیاس	تعداد آیتم	ارزیابی زن توسط شوهر			ارزیابی شوهر توسط زن		
			آلفای کرائناخ	IIC*	انحراف معیار	آلفای کرائناخ	IIC*	انحراف معیار
هویت		۲۳	۰/۸۳	۰/۲۰	۸۲/۶۳	۲۲/۴۴	۰/۸۴	۷۸/۷۳
مقیاس سطوح کارکرد شخصیت (LPFS)	خودجهت دهی	۲۱	۰/۸۴	۰/۲۵	۵۹/۵۶	۲۰/۵۹	۰/۸۹	۵۶/۲۸
	همدلی	۱۶	۰/۷۲	۰/۱۱	۴۷/۳۲	۱۴/۴۱	۰/۶۸	۴۶/۶۱
	صمیمیت	۲۰	۰/۷۷	۰/۱۱	۷۱/۰۳	۱۹/۵۳	۰/۷۷	۷۱/۴۷
	نمره کل	۸۰	۰/۹۴	۰/۱۶	۲۶۰/۵۴	۷۰/۴۳	۰/۹۴	۲۵۳/۰۹
	عاطفه منفی	۵	۰/۵۳	۰/۲۰	۶/۳۱	۳/۴۲	۰/۶۵	۴/۵۳
	مهارگسستگی	۵	۰/۶۲	۰/۲۵	۳/۵۱	۳/۰۵	۰/۶۹	۳/۸۲
فرم کوتاه سیاهه شخصیت (PID-5-BF)	دل گسستگی	۵	۰/۶۹	۰/۳۰	۳/۱۳	۳/۱۸	۰/۸۱	۲/۸۴
	خصومت	۵	۰/۷۳	۰/۳۵	۳/۸۳	۲/۹۶	۰/۷۵	۳/۶۴
	روان گسسته خوبی	۵	۰/۶۲	۰/۲۵	۳/۸۴	۲/۸۹	۰/۸۲	۳/۹۲
	نمره کل	۲۵	۰/۸۷	۰/۲۳	۲۰/۶۳	۱۲/۰۸	۰/۹۳	۱۸/۷۷

* متوسط ضریب همبستگی میان آیت‌ها

جدول ۳.

شاخص‌های شباهت واقعی، شباهت مفروض و همخوانی برحسب ضرایب همبستگی نمرات خود-همسر گزارش دهی

سنجه	خرده مقیاس	شاخص شباهت واقعی ^۱	شاخص شباهت مفروض ^۲		شاخص همخوانی ^۳	
			ارزیاب مرد	ارزیاب زن	کل	آزمودنی زن
هویت		۰/۶۱	۰/۵۹	۰/۶۳	۰/۶۰	۰/۵۹
مقیاس سطوح کارکرد شخصیت (LPFS)	خودجهت دهی	۰/۵۰	۰/۳۶	۰/۵۹	۰/۴۷	۰/۷۳
	همدلی	۰/۵۰	۰/۴۹	۰/۴۳	۰/۴۶	۰/۵۸
	صمیمیت	۰/۵۸	۰/۶۳	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۳
	نمره کل	۰/۶۹	۰/۶۲	۰/۶۷	۰/۶۴	۰/۷۴
	عاطفه منفی	۰/۲۹	۰/۴۰	۰/۲۷	۰/۳۳	۰/۵۷
	مهارگسستگی	۰/۴۰	۰/۴۶	۰/۳۴	۰/۴۰	۰/۵۴
فرم کوتاه سیاهه شخصیت (PID-5-BF)	دل گسستگی	۰/۴۷	۰/۳۵	۰/۵۱	۰/۴۳	۰/۶۲
	خصومت	۰/۵۳	۰/۶۱	۰/۵۹	۰/۶۰	۰/۶۳
	روان گسسته خوبی	۰/۳۹	۰/۳۹	۰/۵۳	۰/۴۵	۰/۴۶
	نمره کل	۰/۶۱	۰/۶۵	۰/۶۵	۰/۶۴	۰/۷۵

۱ همبستگی میان خود گزارش دهی زن و شوهر

۲ همبستگی میان خود گزارش دهی آزمودنی با گزارش دهی وی درباره همسرش

۳ همبستگی میان خود گزارش دهی آزمودنی و گزارش دهی همسر درباره وی

۴ به دلیل دامنه محدود در حیطه‌های پنج‌گانه صفات مرضی از روش همبستگی اسپیرمن استفاده شده است.

۵ همه مقادیر همبستگی در سطح $p < ۰/۰۱$ معنادار هستند.

نتایج آزمون t همبسته برای مقایسه نمرات کل دو سنجه LPFS و PID-5-BF به تفکیک شاخص‌های مذکور، در جدول ۴ مندرج هستند. همان‌طور که این نتایج نشان می‌دهند، هیچ‌یک از مقایسه‌های جفتی تفاوت معناداری را نشان نداده‌اند و تأییدی بر نتایج مربوط به ضرایب همبستگی به حساب می‌آیند.

جدول ۴.

آزمون t همبسته مقایسه نمرات به تفکیک شاخص‌های شباهت واقعی، شباهت مفروض و همخوانی (d.f. = ۸۹)

سنجه	شاخص	مقایسه جفتی	همبستگی	تفاوت میانگین‌ها	t همبسته	سطح معنی‌داری
	شباهت واقعی	خود گزارش دهی زن - خود گزارش دهی مرد	۰/۶۹	۴/۵۳	۰/۹۳	۰/۳۵۶
مقیاس سطوح کارکرد شخصیت (LPFS)	شباهت مفروض	خود گزارش دهی زن - گزارش درباره همسر	۰/۶۷	۷/۲۲	۱/۲۲	۰/۲۲۷
		خود گزارش دهی مرد - گزارش درباره همسر	۰/۶۲	-۴/۷۷	-۰/۷۹	۰/۴۳۱
	همخوانی	خود گزارش دهی زن - گزارش همسر درباره‌اش	۰/۶۹	-۰/۲۳	-۰/۰۴	۰/۹۶۶
		خود گزارش دهی مرد - گزارش همسر درباره‌اش	۰/۷۸	۲/۶۸	۰/۵۵	۰/۵۸۶
	شباهت واقعی	خود گزارش دهی زن - خود گزارش دهی مرد	۰/۶۱	۰/۹۷	۰/۹۵	۰/۳۴۵
فرم کوتاه سیاهه شخصیت (PID-5-BF)	شباهت مفروض	خود گزارش دهی زن - گزارش درباره همسر	۰/۶۵	۱/۲۴	۱/۱۰	۰/۲۷۴
		خود گزارش دهی مرد - گزارش درباره همسر	۰/۶۵	-۱/۵۹	-۱/۵۷	۰/۱۲۱
	همخوانی	خود گزارش دهی زن - گزارش همسر درباره‌اش	۰/۷۴	-۰/۶۲	-۰/۷۱	۰/۴۸۱
		خود گزارش دهی مرد - گزارش همسر درباره‌اش	۰/۷۷	۰/۲۸	۰/۳۰	۰/۷۶۷

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش‌های قبلی از طریق همخوانی خود-همسر گزارش دهی، اعتبار صفات مرضی (ملاک ب) مدل پیشنهادی برای اختلالات شخصیت (AMPD) را بررسی و تأیید کرده‌اند. درحالی‌که این نوع اعتباربخشی برای هیچ‌یک از دو ملاک کارکرد شخصیت (ملاک الف) و صفات مرضی (ملاک ب) در جامعه ایرانی انجام نشده است. در این راستا، پژوهش حاضر با هدف تعیین میزان همخوانی میان خود-گزارش دهی و همسر-گزارش دهی کارکرد و صفات مرضی شخصیت انجام گرفت. یافته‌ها نشان دادند که شاخص شباهت واقعی برای خرده مقیاس‌های PID-5-BF پایین به نظر می‌رسد، ولی این شاخص در مقایسه با پژوهش‌های قبلی (South, et al., 2011; Jopp & South, 2015) بالاتر است. در مجموع این یافته‌ها نشان می‌دهند که میان خود-گزارش دهی‌ها و همسر گزارش دهی‌ها شباهت مفروض متوسط وجود دارد یعنی آنچه فرد درباره شخصیت

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹
 خود ارائه می‌دهد با آنچه درباره شخصیت همسرش برداشت می‌کند، شباهت نسبی دارد. یعنی افراد نسبتاً
 تمایل دارند که شخصیت همسرشان را شبیه خود ببینند.

از میان سه شاخص همخوانی، شباهت واقعی و شباهت مفروض، شاخص همخوانی، شاخص اصلی
 اعتباربخشی به سنج‌های شخصیت در طرح‌های خود-همسرگزارش دهی به حساب می‌آید. با مقایسه یافته-
 های به دست آمده برای سه شاخص مذکور، می‌توان گفت به‌طور کلی شاخص همخوانی میان خود-
 همسرگزارش دهی در هر دو سنج بالاترین بوده است؛ یعنی آنچه فرد درباره خود گزارش می‌کند، به
 شکل نسبتاً مشابهی توسط همسر نیز به همان‌گونه ارزیابی می‌گردد. این یافته‌ها با نتایج (Jopp & South,
 2015) تا حدودی همسو بوده و با یافته‌های (Markon, et al., 2013) مطابقت بالایی دارند. ولی برخی از
 مطالعات قبلی خارجی، همبستگی‌های بسیار پایینی میان خود-همسرگزارش دهی آسیب‌شناسی شخصیت
 نشان داده‌اند (South, et al., 2011; Clifton, et al., 2004; Clifton, et al., 2005; Ready et al., 2002). در این
 میان، برخی از مطالعات (نظیر Clifton, et al., 2005)، برداشت متفاوت زوجین از یک صفت واحد را در
 توضیح عدم همخوانی‌های مشاهده‌شده، بیان کرده‌اند. یا اینکه برخی از مطالعات (نظیر South, et al., 2011)
 در تبیین میزان پایین همخوانی برای سنج‌های مورد مطالعه خود، میزان پایین آشنایی زوجین مورد مطالعه را
 عنوان کرده‌اند. این در حالی است که متوسط سابقه ازدواج زوجین مورد مطالعه در پژوهش حاضر با گروه
 مورد مطالعه در آن دسته از پژوهش‌ها اختلاف چندانی ندارد. گمان می‌رود که پایین بودن شاخص‌های
 شباهت در مطالعات قبلی، باید نقد اصلی را متوجه مدل تشخیصی و سنج‌های به کاررفته در آن‌ها کند. زیرا
 در دو مطالعه جدیدتر (Jopp & South, 2015; Markon, et al., 2013) که همانند مطالعه حاضر از سنج PID-5
 مورد نظر مدل AMPD استفاده کرده‌اند، همخوانی‌های به مراتب بالاتری مشاهده شده است. بررسی دقیق‌تر
 یافته‌ها نشان می‌دهد که از میان تمام خرده مقیاس‌های متعلق به هر دو سنج که شاخص همخوانی متوسط به
 بالا (از ۰/۵۴ تا ۰/۷۴) را نشان دادند، حیطه روان گسسته خویی سنج PID-5-BF، همخوانی نسبتاً کمتری را
 نشان داده است (۰/۴۶). این یافته دقیقاً با نتایج (Markon, et al., 2013) همسویی دارد. این پژوهشگران عنوان
 کرده‌اند که نخست، به دلیل مطلوبیت پایین اجتماعی صفات روان گسسته خویی فرد از بروز آن‌ها خودداری
 می‌کند و دوم، به دلیل ماهیت درونی تجارب مثبتی که این صفات به همراه دارند فرد احساس آشتنگی
 نخواهد داشت و شکوه‌هایی را نزد همسر بیان نخواهد نمود. لذا باعث می‌شود همسر از وجود آن‌ها خیلی
 آگاه نباشد. در جمع‌بندی این نتایج باید گفت میزان عددی شاخص همخوانی باید در حدی باشد که
 از یک طرف خیلی زیاد نباشد که اطلاعات همسر درباره فرد مورد ارزیابی چندان تازگی نداشته باشد و در

طرف مقابل چندان پایین نباشد که اطلاعات دو منبع خود گزارشی و همسر گزارشی متناقض به نظر بیایند. به همین دلیل، در مطالعه حاضر، مقادیری میان ۰/۶ تا ۰/۷ به عنوان حد مطلوب این شاخص، پیشنهاد می‌گردند. درباره سنجه LPFS که مطالعه حاضر شاخص همخوانی بالایی را برای نمره کل و خرده مقیاس‌های آن نشان داده است، پیشینه پژوهشی مبتنی بر طرح خود-همسر گزارشی دهی یافت نشد (دست‌کم تا زمان تهیه گزارش این مطالعه). از یک طرف برخی از یافته‌های پژوهش حاضر با برخی از پژوهش‌های مشابه خارجی ناهم‌سوئی داشته و با برخی دیگر همسو بوده‌اند؛ و از طرف دیگر یکی از سنجه‌های مورد استفاده دارای پیشینه پژوهشی درباره طرح خود-همسر گزارشی دهی نبوده است. لذا، ضروری به نظر می‌رسد که مطالعات آتی این سنجه‌ها را در گروه‌های مختلف مورد استفاده قرار دهند تا این ناهم‌سوئی میان یافته‌های پژوهش حاضر و برخی از پژوهش‌های قبلی، دقیق‌تر مورد بحث قرار گیرد؛ و با پوشش کافی هر دو ملاک کارکرد و صفات مرضی، اعتباربخشی برای دو سنجه LPFS و PID-5-BF و مدل AMPD و به تبع آن تأییدی بر کاربردپذیری آن‌ها جهت سنجش آسیب‌شناسی شخصیت در مداخلات مربوط به تعارضات زناشویی، برای جامعه ایرانی فراهم آید. بی‌تردید، یکی از شکایت‌های زوجین، خوانش‌های متفاوت از صفات و کارکردهای شخصیت همدیگر است که به تشدید تعارضات زناشویی و به تبع آن پیچیده شدن مداخلات مشاوره‌ای می‌انجامد. به گونه‌ای که بدون سنجش شخصیت زن و شوهر از دید خودشان و از دید یکدیگر، موفقیت تشخیص و برنامه‌ریزی برای مداخله در تعارضات خانوادگی، غیرمحتمل است؛ به عبارت دیگر، در ارزیابی مشکلات زناشویی، صرف‌نظر از اینکه فرد چه ارزیابی از ویژگی‌های شخصیتی خود دارد، این نکته نیز حائز اهمیت است که شخصیت همسر خود را نیز چگونه ارزیابی می‌کند.

محدودیت‌های پژوهش

محدودیت‌هایی در مطالعه حاضر وجود داشته‌اند که لازم است مدنظر قرار بگیرند. نخست اینکه، حجم نمونه مورد مطالعه نسبتاً کم بوده است و قلمرو جغرافیایی آن تقریباً به استان کردستان محدود بوده است. این مختصات بی‌تردید، از یک طرف میزان توان آماری و از طرف دیگر وسعت تعمیم‌پذیری را کاهش داده است. دوم اینکه، ارائه پاسخ مطلوب به جای خودارزیابی دقیق در پاسخ به سنجه‌ها، محدودیت مهمی برای به چالش کشیدن طرح‌های خود-همسر گزارشی دهی به حساب می‌آید. سوم اینکه پژوهشگر کاملاً مطمئن نیست که هر فرد در پاسخ به سنجه‌ها کاملاً مستقل عمل کرده باشد. در برخی از موارد احتمال پاسخ‌دهی مشارکتی زوجین وجود داشته است، زیرا پاسخ‌دهی به صورت آنلاین بوده و به‌غیر از تذکر کتبی و شفاهی قبل از پاسخ‌گویی، هیچ نظارت آزمایشگاهی بر افراد ممکن نبوده است. چهارم اینکه اعتباربخشی چند منبعی، در حداقل حالت بهینه خود، طرح مثلث‌سازی را می‌طلبد. بدون شک با اضافه نمودن منبع سوم (مثلاً

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹
فرزند) به طرح خود-همسرگزارش دهی، اعتبار نتایج بیشتر خواهد بود. به‌هرحال نتایج پژوهش حاضر قابل‌تعمیم به سایر منابع مطلع درباره فرد نیست.

پیشنهاد‌های پژوهشی و کاربردی

در این راستا، پیشنهاد می‌شود متخصصین روان‌درمانی و مشاوره خانواده در اهداف تشخیصی مستلزم شناخت شخصیت زوجین، با تکیه بر یافته‌های اعتباریابی پژوهش حاضر، از دو سنجه LPFS و PID-5-BF در دو فرم خود گزارش دهی و همسر گزارش دهی استفاده نمایند.

اخلاق پژوهش

به منظور رعایت اصول اخلاقی، پیش از اجرای پژوهش همه مشارکت‌کنندگان از هدف پژوهش آگاه شدند. اختیاری بودن مشارکت آنها در پژوهش تصریح گردید، به گونه‌ای که در هر زوج رضایت هر دو فرد اخذ گردید. بعلاوه، بدون قید نام و نام خانوادگی سنجه‌ها گردآوری شدند و درباره رازداری به مشارکت‌کنندگان اطمینان داده شد که همه اطلاعات محرمانه باقی می‌مانند. نکات دیگر مربوط به اخلاق در پژوهش مانند رعایت ارزشهای اخلاقی در جمع‌آوری داده‌ها، عدم سوگیری در تحلیل داده‌ها و دقت در استناددهی نیز رعایت شده‌اند.

منابع مالی

این مطالعه با هزینه شخصی پژوهشگر انجام گرفته و در هیچ یک از مراحل انجام این پژوهش هیچ گونه منابع مالی دریافت نشده است.

دسترسی به مواد و داده‌ها

برای دسترسی رایگان به نسخه فارسی اعتباریابی شده سنجه‌های پژوهش با نویسنده [مکانبه](#) شود.

تأیید اخلاقی و رضایت مشارکت‌کنندگان

تمامی مشارکت‌کنندگان برای شرکت در پژوهش و پاسخ به سنجه‌ها رضایت خود را به صورت شفاهی اعلام نمودند.

رضایت برای انتشار

نویسنده برای انتشار این مقاله رضایت کامل دارد.

تصریح درباره تعارض منافع

این پژوهش با منافع شخص یا سازمانی منافات ندارد.

سپاسگزاری

گروهی از دانشجویان کارشناسی روان‌شناسی دانشگاه کردستان (ورودی ۱۳۹۵) به عنوان بخشی از پروژه پژوهش عملی خود، در معرفی نمونه‌ها و اجرای آنلاین سنجه‌ها مشارکت داشتند. نویسنده قدردان زحمات ارزنده ایشان است. همچنین نویسنده سپاسگزار تمامی زوجینی است که برای پاسخ به سنجه‌ها وقت گذاشتند.

References

- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®)*. American Psychiatric Pub. [\[Link\]](#)
- Clifton, A., Turkheimer, E., & Oltmanns, T. F. (2004). Contrasting perspectives on personality problems: Descriptions from the self and others. *Personality and Individual Differences, 36*(7), 1499-1514. [\[Link\]](#)
- Clifton, A., Turkheimer, E., & Oltmanns, T. F. (2005). Self-and peer perspectives on pathological personality traits and interpersonal problems. *Psychological Assessment, 17*(2), 123. [\[Link\]](#)
- Connelly, B. S., & Ones, D. S. (2010). Another perspective on personality: Meta-analytic integration of observers' accuracy and predictive validity. *Psychological Bulletin, 136*, 1092–1122. [\[Link\]](#)
- Connolly, J. J., Kavanagh, E. J., & Viswesvaran, C. (2007). The convergent validity between self and observer ratings of personality: A meta-analytic review. *International Journal of Selection and Assessment, 15*(1), 110-117. [\[Link\]](#)
- Cooper, L. D., Balsis, S., & Oltmanns, T. F. (2012). Self- and informant-reported perspectives on symptoms of narcissistic personality disorder. *Personality Disorders, 3*(2), 140–154. [\[Link\]](#)
- Funder, D. C. (2012). Accurate Personality Judgment. *Current Directions in Psychological Science, 21*(3), 177–182. [\[Link\]](#)
- Ganellen, R. J. (2007). Assessing normal and abnormal personality functioning: Strengths and weaknesses of self-report, observer, and performance-based methods. *Journal of Personality Assessment, 89*, 30-40. [\[Link\]](#)
- Hemmati, A., Morey, L. C., McCredie, M. N., Rezaei, F., Nazari, A., & Rahmani, F. (2020a). Validation of the Persian Translation of the Level of Personality Functioning Scale—Self-Report (LPFS-SR): Comparison of College Students and Patients with Personality Disorders. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment, 42*, 546–559. [\[Link\]](#)
- Hemmati, A., Weiss, B., Mirani, A., Rezaei, F., & Miller, J. D. (2020b). Examining the contribution of perfectionistic traits to the construct validity of the DSM-5 alternative model of personality disorder. *Journal of Personality Disorders, 1*-18. [\[Link\]](#)
- Jopp, A. M., & South, S. C. (2015). Investigating the Personality Inventory for DSM-5 using self and spouse reports. *Journal of Personality Disorders, 29*(2), 193-214. [\[Link\]](#)

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم، شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹

- Kaufman, A. (2011). Personality, Partner Similarity and Couple Satisfaction: Do Opposites Attract or Birds of a Feather Flock Together? *Retrieved by* <https://www.prepare-enrich.com>, 3 Jan 2020. [Link]
- Kelley, S. E., Edens, J. F., Donnellan, M. B., Mowle, E. N., & Sörman, K. (2017). Self-and informant perceptions of psychopathic traits in relation to the triarchic model. *Journal of Personality*. Retrieved from [Link]
- Kim, H., Di Domenico, S. I., & Connelly, B. S. (2019). Self–other agreement in personality reports: A meta-analytic comparison of self-and informant-report means. *Psychological Science*, 30(1), 129-138. [Link]
- Klein, D. N. (2003). Patients' versus informants' reports of personality disorders in predicting 7 1/2-year outcome in outpatients with depressive disorders. *Psychological Assessment*, 15(2), 216. [Link]
- Kotov, R., Gamez, W., Schmidt, F., & Watson, D. (2010). Linking “big” personality traits to anxiety, depressive, and substance use disorders: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 136(5), 768-821. [Link]
- Krueger, R. F., Derringer, J., Markon, K. E., Watson, D., & Skodol, A. E. (2012). Initial construction of a maladaptive personality trait model and inventory for DSM-5. *Psychological medicine*, 42(9), 1879. [Link]
- Krueger, R. F., Derringer, J., Markon, K. E., Watson, D., & Skodol, A. E. (2013). The personality inventory for DSM-5—brief form (PID-5-BF)—adult. *Washington, DC: American Psychiatric Association*. [Link]
- Lieberman, L., Gorka, S. M., Huggins, A. A., Katz, A. C., Sarapas, C., & Shankman, S. A. (2016). Agreement between Self and Informant-Reported Ratings of Personality Traits: The Moderating Effects of Major Depressive and/or Panic Disorder. *The Journal of nervous and mental disease*, 204(4), 306. [Link]
- Malouff, J. M., Thorsteinsson, E. B., Schutte, N. S., Bhullar, N., & Rooke, S. E. (2010). The five-factor model of personality and relationship satisfaction of intimate partners: A meta-analysis. *Journal of Research in Personality*, 44(1), 124-127. [Link]
- Markon, K. E., Quilty, L. C., Bagby, R. M. & Krueger, R. F. (2013). The development and psychometric properties of an informant-report form of the Personality Inventory for DSM-5 (PID-5). *Assessment*, 20(3), 370–383. [Link]
- Miller, J. D., Pilkonis, P. A., & Clifton, A. (2005). Self- and other-reports of traits from the five-factor model: relations to personality disorder. *Journal of Personality Disorders*, 19(4), 400–419. [Link]<https://doi.org/10.1521/pedi.2005.19.4.400>

Family Counseling and Psychotherapy, Vol. 10, No. 1 (29), 2020

- Miller, J. D., Rausher, S., Hyatt, C. S., Maples, J., & Zeichner, A. (2014). Examining the relations among pain tolerance, psychopathic traits, and violent and nonviolent antisocial behavior. *Journal of Abnormal Psychology*, 123(1), 205–213. [\[Link\]](#)
- Morey, L. C. (2017). Development and initial evaluation of a self-report form of the DSM–5 Level of Personality Functioning Scale. *Psychological Assessment*, 29(10), 1302. [\[Link\]](#)
- Mottus, R., McCrae, R. R., Allik, J., & Realo, A. (2014). Cross-rater agreement on common and specific variance of personality scales and items. *Journal of Research in Personality*, 52, 47-54. [\[Link\]](#)
- Ready, R. E., Watson, D., & Clark, L. A. (2002). Psychiatric patient- and informant-reported personality: Predicting concurrent and future behavior. *Assessment*, 9(4), 361–372. [\[Link\]](#)
- Roberts, B. W., Kuncel, N. R., Shiner, R., Caspi, A., & Goldberg, L. R. (2007). The power of personality: The comparative validity of personality traits, socioeconomic status, and cognitive ability for predicting important life outcomes. *Perspectives on Psychological Science*, 2, 313–345. [\[Link\]](#)
- Saulsman, L. M., & Page, A. C. (2004). The five-factor model and personality disorder empirical literature: A meta-analytic review. *Clinical Psychology Review*, 23(8), 1055–1085. [\[Link\]](#)
- Sedikides, C., & Gregg, A. P. (2007) Portraits of the self. In M. A. Hogg & J. Cooper (Eds.), *Sage handbook of social psychology*. London: Sage. [\[Link\]](#)
- Sheldon, K. M. (2014). Becoming oneself the central role of self-concordant goal selection. *Personality and Social Psychology Review*, 18, 349–365. [\[Link\]](#)
- Shrout, P. E., & Fiske, S. T. (Eds.). (2014). *Personality research, methods, and theory: A festschrift honoring Donald W. Fiske*. Psychology Press. [\[Link\]](#)
- Sleep, C. E., Lynam, D. R., Widiger, T. A., Crowe, M. L., & Miller, J. D. (2019). An evaluation of DSM–5 Section III personality disorder Criterion A (impairment) in accounting for psychopathology. *Psychological Assessment*, 31(10), 1181. [\[Link\]](#)
- South, S. C., Oltmanns, T. F., Johnson, J., & Turkheimer, E. (2011). Level of agreement between self and spouse in the assessment of personality pathology. *Assessment*, 18(2), 217–226. [\[Link\]](#)
- Vandermeer, M. R., Kotelnikova, Y., Simms, L. J., & Hayden, E. P. (2018). Spousal agreement on partner personality ratings is moderated by relationship satisfaction. *Journal of Research in Personality*, 76, 22-31. [\[Link\]](#)
- Vazire, S. (2010). Who knows what about a person? The self–other knowledge asymmetry (SOKA) model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 98(2), 281. [\[Link\]](#)

مشاوره و روان‌درمانی خانواده، دوره دهم. شماره اول (پیاپی ۲۹). بهار و تابستان ۱۳۹۹

Wilson, S., Elkins, I. J., Blair, J. L., Oleynick, V. C., Malone, S. M., McGue, M., & Iacono, W. G. (2018). Maladaptive personality traits and romantic satisfaction: A monozygotic cotwin control analysis. *Journal of Abnormal Psychology, 127*(4), 339-347. [\[Link\]](#)